

ÇUKUROVALI HALK OZANLARINDA CUMHURİYET, ATATÜRK, VATAN VE MİLLET SEVGİSİ

Dr. İrfan Ünver NASRATTINOĞLU*

Halk ozanları, halkın düşünen beyni, konuşan dili, bedeninde atan yüregidir... Dolayısıyla, ozanların dize dize ördükleri deyişler, bir anlamda, halkın duygu ve düşüncelerini yansıtır.

Dede Korkud'dan bu yana, nerede Türk yaşıyorsa, orada, ozanlık geleneği yaşamış, yasatılmıştır. Ozanlar, gün olmuş," Uyan Padisahim" diyerek, padisahi uyarmış, eleştirmiş; gün olmuş, padisahın yani basında, seferlere katılarak, orduya moral vermiştir.

Türk Halk ozanları, her zaman ve daima devletinin, milletinin yanında yer almış; kimi zaman sazını silah yaparak, kimi zaman eline gerçek silahi alarak vatana ve millete kasteden düşmana karşı savasmıştır.

Çukurova, âşiklik geleneğinde ekol yaratan bir bölgemizdir. Bu bölgemizde yetisen âşikler, meselâ, Doğu Anadolu Bölgemizdeki âşiklere *nazar*an, geleneği farklı bir biçimde icra ederler.

Çukurovali âşiklerin önemli özelliği, vatana ve millete duydukları sevginin yoğun olmasıdır. Bu ozanlar, 75. Kuruluş yıldönümünü coşku ile kutladığımız Cumhuriyetimize ve ebedi liderimiz Mustafa Kemal Atatürk'e yürekten bağlıdırlar.

Adana Valiliği ile Çukurova Üniversitesi'nin, "Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluşunun 75. Yılı" vesilesiyle düzenledikleri III. Uluslararası Çukurova Halk Kültürü Bilgi Söleni (Sempozyumu)'na sunacağımız bildirinin konusunu "Çukurovali Halk Ozanlarında

* Folklor Araştırmaları Kurumu Genel Başkanı, Araştırmacı-Yazar

Cumhuriyet, Atatürk, Vatan ve Millet Sevgisi" olarak belirlerken; 65 yıl önce kaybettiğimiz Yüce Önderimize ve Cumhuriyetimize bağlılığımızı da bir kez daha teyit etmek istedik...

Zira, Cumhuriyet ve Atatürk, Türk Milletinin asla vazgeçemeyeceği unsurlardır. Cumhuriyet, bizim ebediyen bağlı kalacağımız bir yasama biçimidir. Yirminci Yüzyilin en büyük dâhisi Mustafa Kemal Atatürk ise, Türk Milleti için bir isiktir. O'nün ilkeleri ve gerçekleştirdiği inkilâplar, dün olduğu gibi, bugün ve yarın da, dört elle sarılmamız gereken kavramlardır.

Çukurovali Halk Ozanları, bu kavramlara bağlıdır. Bu ozanlar, devletimiz, milletimiz, Cumhuriyetimiz ve Atatürk için en güzel deyişleri ortaya koymuşlardır. Keza, milletimizi yakından ilgilendiren Kıbrıs, Bosna-Hersek, Azerbaycan-Karabag vb. sorunlarını kendilerine dert edinen Çukurovali ozanlar, en atesin deyişlere imza atmışlardır.

I. Uluslararası Çukurova Halk Kültürü Sempozyumu'nü, Folklor Araştırmaları Kurumu ile Adana Valiliği birlikte düzenlemişlerdi. Düzenlemenin adını da, naçizane biz koymuştuk... İkinci sempozyumu, Çukurova Üniversitesi ile Valilik düzenlediler, ancak, sempozyumun yanı sıra düzenlenen yan etkinliklerde ise, yine Folklor Araştırmaları Kurumu vardı. Bize göre uzun bir aradan sonra, sempozyumun üçüncüsünün düzenlenmekte olması, bizi son derece memnun ve mutlu etmiştir. Dileğimiz, hiç olmazsa, iki yılda bir, sempozyumun yinelenmesidir. Zira, Çukurova Halk Kültürü, son derece zengindir. Daha, araştırılmamış, derlenmemiş, yayımlanmamış pek çok halk kültürü ürünü, derleyicisini beklemektedir.

Biz, söz konusu sempozyumlardan önce, Adana Halk Eğitimi merkezi Müdürlüğü'nün 1975 ve 1976 yıllarında düzenlemiş olduğu, "Karacoglan ve Dadaloğlu" Sempozyumlarında ve âşik sölenlerine de fiilen katıldık. Ayrıca, Çukurova'nın birçok kentinde yapılan, konuyla ilgili düzenlemelerde yer aldık. Bu düzenlemelerin kimilerinin düzenleme kurullarında da yer alarak, çeşitli katkılarda bulunduk; âşikler arası yarışmaların seçici kurullarında yer aldık, başkanlık yaptık. Ayrıca, ülkemizin çeşitli kentlerinde düzenlenen âşik sölenlerinde, Çukurovali âşiklerle birlikte olduk. Onlarla aynı otellerin odalarını paylaşarak derlemeler yaptık. Âşiklerden yasantıları ile ilgili özel bilgiler aldık ve kimi özgün şiirlerini kendi ağızlarından derledik. Derlediklerimizin bir kısmını, çeşitli yayım organlarında yayımladık; ama yayımlanmamış bir hayli malzemenin elimizde bulunduğunu itiraf etmek zorundayız.

Çukurovali halk ozanlarının Cumhuriyet, Atatürk, Vatan ve Millet sevgilerini, onların kendi deyişlerinden örnekler vererek kanıtlarken, iste bu yayımlanmamış olan şiirleri de, âşik edebiyatı uzmanlarına özgün malzeme olarak sunmak istedik...

Tam 25 yıl önce, Cumhuriyetimizin 50. Yıldönümü münasebetiyle, Adana Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Çukurovalı âşiklar arasında "Cumhuriyet" konulu bir siir yarismasi düzenlemisti. O zamanki Halk Eğitim Müdürü Mustafa Bozer, yarisma için kendisine gönderilen siirlerin birer nüshasini, bize vermek lûtfunda bulunmus ve bu siirler, özel arsimizde muhafaza edilmisti. Bu siirler, Çukurovalı âşiklarin cumhuriyete olan bagliliklerini ve cumhuriyet kavramini ne denli özümsemis olduklarini mükemmel kanitlariydi.

Meselâ, Türk âsiklik geleneginin güçlü temsilcilerinden birisi olan Halil Karabulut "Yenilendi" baslikli siirini kimi dörtlüklerinde su yorumu yapıyordu:

"Dokuz yirmi üçte bir günes dogdu
Hayat yenilendi hal yenilendi Elli
yildir yurdu nurlara bogdu Ülke
yenilendi el yenilendi

Zafer kazandi sulha erildi Cumhuriyet
ilan oldu kuruldu Yeni bastan saza
düzen verildi Perde yenilendi tel
yenilendi

Halil der anilsin Ata'mn adi
Sayesinde geldi vatanin tadi
Hakime terk etti yerini kadi
Kanun yenilendi yol yenilendi"

Halil Karabulut o yarismaya üç mükemmel destan-siirle katilmisti. Yörenin güçlü ozanlarindan Feymâni (Osman Taskaya) de yarismaya yolladigi "Elli Yillik Cumhuriyetle" baslikli siirinde;

"Yigit Türk Milleti Cumhuriyetle Elli
yil içinde neler yapmadik Çalışmak,
yükselmek, birlik parola
Takip ettik bu hedeften sapmadik" derken, "Cumhuriyet
Dogarken" siirinin bir dörtlüğünde de duygularini söyle ifade etmekteydi;

"Ispat ettik Türk'ün var oldugunu
Esir yasayamaz hür oldugunu
Hem cesur Koçyigiter oldugunu
Göz önüne sermek için uyandik"

Feymâni'nin kaynatası Hazim Demirci "Deli Hazim" ise duygularını söyle dizeleştirmisti:

"Atam rahat uyu bizi düşünme
Emeline varıyoruz gam yeme
Emanet ettiğin Cumhuriyeti
Canla basla koruyoruz gam yeme

Hazim Demirci'm de çalar telini
Cumhuriyet yasar elli yılını
Türk'ün istihali öz Türk malini
Sergileyip seriyoruz gam yeme"

O dönemde gencecik bir âşik olan Eyyûbi ise, 16 dörtlükten oluşan destan-siirinde su dizelere yer veriyordu:

"Biz Türk'üz ilk çağa temelimiz var
Dinimiz Islâm'a amelimiz var
Cumhuriyet kuran Kemal'imiz var
Inkilâplarını bilmek var bizde

Atatürk'ün ilkesinden kosarsak
Dinimizin potasında pisersek Cephede
düşmana esir düşersek Sir vermekten
ise ölmek var bizde"

Eyyûbi bu dizelerinde, dinsel inançlar ile, Atatürkçülüğün çelismeyeceğini çok güzel ifade etmekteydi...

Bir anlamda, mükemmel bir din adamı da diyebileceğimiz âşik Tatlıcı Ali'nin dizeleri de, Atatürkçülüğün, Islâm'a aykırı düşen bir kavram olmadığını belgeler gibiydi:

"Tarih haber verir geçmiş zamandan
Ölmedikçe Islâm geçmez imandan
İzmir'den saydıran azgın Yunan'dan
Sakarya'da hesap soranlar hani?"

Yüksel Türk çocuğu demisti Atam
Acaba sözümde var midir hatam
Ata'dan evlâda mirastır bu vatan
O kara günleri görenler hani?"

Çukurovali ozanların hepsi de böylesi dizelerden oluşan pek çok deyiş ortaya koymuşlar, bunları sazlarıyla da seslendirmişlerdir. Yukarıda da değindiğimiz gibi ozanlar, Vatan ve Millet sevgisiyle dolu yüreklerinin sesini de şiirleştirmişlerdir. Meselâ, âşik Feymânî "Türk ve Tarih" şiirinde şöyle haykirmektedir:

"Ta Orta Asya'dan, Tuna boyundan Göç
edip bu yana gelmedik mi biz Meshur
Ergenekon ecdat yurdundan Gelirken
dağları delmedik mi biz

Tanrı Dağları'nda, Han otağında Oguz
Türkleri'nin akin Çağında Yalçın sarp
kayalı Altay Dağında Destan yazmak
için kalmadık mi biz"

Çukurova, Türk âşiklik gelenegini, kendine özgü biçimde yasatan âşiklerle doludur. Bunlar arasında, gelenegi bütün gerekleriyle yerine getirebilen; yani kendi deyişleri olan, bunları kendine özgü melodiyle seslendiren, çeşitli makamlarla türkü çigiran, bozlak okuyan, atismalar yapabilen, muammalar çözebilen vb. âşikler olduğu gibi, "kalem surası" sınıfına dahil edebileceğimiz, meselâ Halil Karabulut, Abdülvahap Kocaman vb. gibi deyişler söyleyip, şiirler yazabilen ozanlar da vardır.

Yukarıda da değindiğimiz gibi, bütün bu âşiklerin ortak özellikleri, vatan ve millet sevgisiyle dolu oluşları, Atatürk ve Cumhuriyet bağlılıklarıdır.

Çok sayıdaki Çukurovali aşığın, bu duygularla yüklü şiirlerinden örnekler vermek yerine; arşivimizde saklı bulunan şiirlerden birkaçının tam metinlerini vermemizin daha uygun olacağını sanıyoruz. Görüleceği gibi, şiirlerinden örnek verdiğimiz âşiklerden bazılarının adları (kimilerince) ilk kez duyulmuş olacaktır.

ANA DILI

Ana dili Türk Ocagi Türk'ü
sever Türkü söyler Dolastim ili
bucagi Türk'ü sever türkü
söyler

Yürüyelim hep bir izde Vatan
yardim bekler bizden Emanettir
Atamızdan Türk'ü sever türkü
söyler

Türkü söyler dillerimiz Hakka
gider yollarimiz Dag, tas, ova,
göllerimiz Türkü sever türkü
söyler

Türk sevgilisi beni yormaz
Halimden hiç kimse sormaz
Zülfikâr'in dili yorulmaz Türk'ü
sever türkü söyler

Âsik Zülfikâr AÇIKALIN

CUMHURİYET

Cumhuriyet bir sualım var sana İlân
edip seni kuranlar hani Sahipsiz
kalmisti elli yıl önce Her yönden bu
yurda girenler hani

Tarih haber verir geçmiş zamandan
Ölmedikçe Islâm geçmez imandan
Izmir'den saldıran azgin Yunandan,
Sakarya'da hesap soranlar hani.

Ugramisti bize hakin nazari O güne
sahittir tarih yazari Kütahya Eskisehir,
Afyon üzeri Kafiri orada kiranlar hani

Hak için baslarım burada söze
Bütün dünya düşman olmuştuz bize
Ağaçta miklanan geline kıza
Çıkarıp gömleğin saralar hani

Vahdettin bırakıp bizi kaçarken,
Düşman jeti üstümüzde uçarken
Bütün dünya bize ates açarken
Kanadin üstümüze gerenler hani

Inönünde yılanın basını ezip Sanlı
Gazi birbir cepeyi gezip Afyon
cepesinde düşmanı bozup Hücum
Akdenize sürenler hani

Yüksel Türk çocuğu demisti Atam,
Acaba sözümde varmidir hatam
Atadan evlada miras bu vatan. O
kara günleri görenler hani.

Ölmedikçe sokmak bu yurda eli
Çelikten bükülmez Türklerin kolu.
Kestik cepelerde yedi kat teli
Kafirin dersini verenler hani.

Bakiyom asikâr hep bir arada
Büyüklerim dikkat etsin burada
Dün Çanakkale'de birde Kore'de
Çelik çemberleri yaranlar hani

Âsik Alim askta yüregim piskin
Cumhuriyet aski boyumdan askin
Alimi cahili maddeye düskün,
Tetkik edip hakkı görenler hani
Âsik Tatlıca Ali

CUMHURİYET SEN OLDUN

Dokuz yüz yıl üç doğumun senin
Suanda elliye giren sen oldun Bize
bilgi verir geçen her günün
Düşmanın belini kiran sen oldun

Dayanmazdik acilari çekmeye
Kayet mahkûm idik boyun bükmeye
Korkar idik derdimizi dökmeye
Bizim halimizi soran sen oldun

Hepilrûz memnunuz Cumhuriyetten
Beri itti bizi onulmaz dertten
Evimiz kerpiçi kimisi ottan Yüksek
binalari kuran sen oldun

Seni saga sola çekmek isterler
İsmi kazıyıp sökmek isterler
İçerden disardan yıkmak isterler
İkisine galip her an sen oldun

Kayet mahrum idik okuldan yoldan
Aglardik inlerdik ne gelir elden Sifa
bekler idik üfrühdten faldan Bizim
yaramizi saran sen oldun

Kulluktan kurtardin sen kulu kula
Hepimiz neseli bakın su hale Millet
devlet ile verdi el ele Bize
mahabbetli yaren oldum

Yatıyorduk kalkın deyip kaldirdin
Binler yasa yüzümüzü güldürdün
Türküz diye bizi bize bildirdin
Kötüleri yurttan süren sen oldun

Taze bir fidansın meyven alındı
Sana çatanların bağı delindi Elli
yıldır çok düşmanın bulundu Yine
hedefine varan sen oldun

Çignetemem ele bu güzel yurdu
Çünkü atam bana böyle buyurdu
Temelim atan çok sağlam kurdu
Bir tasi düşmeden duran sen oldun

Biz bilmezdik bildigini söyledin
Yine yıl dönümün costun çağladın
Her islerde söz sahibi eyledin
Bize hürriyeti veren sen oldun

Kara Mehmet derde asigiz sana
Sana yan bakani boyariz kana
Bizler evladiniz sende bir yana
Üstümüze kanat geren sen oldun
Âsik Mehmet SILIGÜNLÜ

CUMHURİYET

Dokuzyüz yirmi üçte düşmani yurrtan
Süren kuvvet Cumhuriyet degilmi?
Esaret zencirin halkın kolundan Kiran
kuvvet Cumhuriyet degilmi?

Hakimiyet söz millete verildi Iste o
gün Hasta kalkti diridi Saraylar
kilitlendi devlet kuruldu Kuran kuvvet
Cumhuriyet degilmi?

Göklesti hürriyet yeserdi dallar
Delindi sarp daglar açıldı yollar.
Haksızdan hakkını istedi diller. Veren
kuvvet Cumhuriyet degilmi?

Haktan nusret Atatürk'ten bu maya,
Esit hak tanindi bayana,baya, Günes
gibi her gerçeği ortaya, Seren kuvvet
Cumhuriyet degilmi?

Cumhuriyet degdi elli yasina, Seref
türkün topragina tasina, Zalimlerin,
Haksizlarin basina, Vuran kuvvet
Cumhuriyet degilmi?

Cumhuriyet Nimet, Hürriyet saki,
Salla gez kolunu kalmadi saki Islâm
dini ile beraber baki, Duran kuvvet
Cumhuriyet degilmi? Âsik Kul
MUSTAFA

KEMAL ATATÜRK'ÜMÜZ

Büyük önder kemal Atatürk'ümüz
Bize yol gösterdi, yurdu kurtardi,
Türklük ülküsüdür bizim ülkümüz
Cumhuriyet devri, kurdu kurtardi

Bu yurdu emanet, eyledi bize İrançla
getirdi, düşmani dize Vurdukça
gelirdi, yüregi haz'a Çıkmaza
sokulmus, derdi kurtardi

Bize bir yol çizdi, gidelim diye
Türklük töresini, güdelim diye
Yasamin tadini, tadalim diye
Edirne'den Kars'a vardi kurtardi

Kale burçlarına, hilâli dikti
Gölgesine nice, bayramlar ekti
Gögsüne gazilik, unvani takti
Kursuna bagrini gerdi kurtardi

Âsik Çaresiz'im, yürür izinden Huzur
içindeyiz, O'nün yüzünden Kaçmazdi
kafir-dost, yesil gözünden Düşmani
denizle gardi kurtardi...

Fekeli Âsik ÇARESİZ

CUMHURİYET GÜLLERİ

Yedi düvel bize dösman olmustu
Teker teker hesabim gören biz
Fransiz, Yunanlı yurda dolmustu
Hepisinin cezasini veren biz

O gün aldik, Atamızdan fermani
Siper ettik kayalari ormani Ne İngiliz
koyduk nede Ermeni Gâvurlari
yurdumuzdan süren biz

Mucize yaratti genç Türk milleti
Kaniyla yugurdu bu memleketi
Sultanlik yerine Cumhuriyeti Tez
zamanda kuran biz

Türk devleti oldu sağlam ve zinde
Ata yolu çizdi bizde izinde Bir yıllık
eserler olur bir günde Hakikatin
esrarina eren biz

Basarildi bütün isler yigitçe Hilafet
yikildi kalmadi peçe Arap, Acem
degil dilimiz Türkçe Cehaletin
zincirini kiran biz

Toplu halde yükselmektir derdimiz
Modern Türkiye güçlü ordumuz
Bayragim yücede hürdür yurdumuz
Cumhuriyet güllerini deren biz

Âsik Osman ÖZFIDAN

Bin dokuzyüz yirmi üç yirmi dokuz Ekimde
Resmen ilan edildi geldi Cumhuriyetim. Bin
dokuzyüz yetmiş üç yirmi dokuz ekimde Tam
ellinci yasini buldu Cumhuriyetim

Kurucusu Atatürk Mustafa Kemal Pasa
Cumhuriyet isledik suya tapraga tasa Yeni bir
günes dogru yurda bir bastan basa. Nur oldu
gönlümüze doldu Cumhuriyetim.

Dogu ile Batiyi birbirine bagladin. Bir pirlanta
su olup gönlümüze çagladin Birlik beraberligi
bu ulusa sagladin. Son gelince yüzümüz güldü
Cumhuriyet.

Dogdu elli yasina Türk'ün sevinçligine
Yasadikça zindedir ruh ermez dunçligine
Atatürk'ün bizlere biz Türk gençligine
Mukaddes emaneti oldu Cumhuriyetim.

Güzel Anadolunun topragina tasina
Cumhuriyet isledik yüzünün nakisina Bu
emanet ulasti bu yil elli yasina Ellinci yil
marsini çaldi Cumhuriyetim

Devrimler isleyerek dilimizi kurtardi
Yazmakta zorluk çeken dilimizi kurtardi
Emniyet sagliyerek malimizi kurtardi Kederi
endiseyi sildi Cumhuriyetim.

Hilâfeti kaldirdi rejimi degistirdi Ulusu
kaynastirdi sevdirdi sevistirdi Merhaleler kat
edip ön safa kavusturdu. Endüstride dev payin
aldi Cumhuriyetim.

Mustafa Özbaharim sudan topraktan
Enise iniyoruz kurtulduk dik yokustan
Elli yilda kirk milyon genç var ettik her bastan.
Sefalet arkamizda kaldi Cumhuriyetim.

Âsik Mustafa ÖZBAHAR

TÜRKLER VARIYOR

Ey Alçak Ey kahpe Yunan Eserler hep tarihlerde duruyor. Hazirdir kahraman Türkün ordusu. Yesil Kibris sen ol Türkler variyor.

Donanmamiz denizlere yürüdü. Allah sesi dagi tasi bürüdü Kibris ta., ezelden bizim yeridi Mehmetçikler Gironvaya giriyor

Akin akin Türk ordusu çekilen Belli olur bu güreste yıkılan Siz idiniz Sakarya'ya dökülen Bes parmak dagim jetler sariyor

Dünya devletleri size gülecek Baris gücü sosyal hakki bulacak. Lefkose'de Türkün mali olacak Karaduman her tarafi buruyor

Âsik Mehmet kimligini bildirir Sanli ordu yüzümüzü güldürür Bu savasta gene sizi yildinr Mehmetçikler Aslan gibi duruyor.

Âsik Mehmet KOZYOLU

TURKIYEM

Ey dünyanın asil temiz varligi, Asumana dogru çıkan Türkiyem... Sen gösterdin her millete erligi, Zafer sancagim çeken Türkiyem...

Senin methin bitmez kalemle, sözle Allaha baglisin çok sağlam özle, Çelik süngüsünü kaldırıp hizla, Düşmanın bagrina çakan Türkiyem..

Sormustun; "bu daglar, nere daglari?.."

Sesine, ses verdi köre daglari; Allah'a

siginip çelik aglan, Sallayip kökünden

söken Türkiyem...

O kadar saglam ki, yipranmaz dinin,

Nere gitsen alnin açıktir senin, Moskof

un Yunan'in, nihayet Çin'in, Pis kanini

yere döken Türkiyem...

Allah Allah deyip aska gelerek,

Ilhamini ATA'sindan alarak, Bütün

savaslarda Rozet olarak, "Kahraman"

adini takan Türkiyem...

Dertli Mahmut, sana baglidir canla,

"Türk" olan iftihar etniezmi senle? Bir

sevinç içinde serefle-sanla, Ellinci

yilina bakan Türkiyem...

Âsik Mahmut ANILAN

RUHLASAN TARIH

Bin dokuz yüz on mayisin gamli günü

Açıldı enginlere bir gemi yavas yavas

Basliyordu nihayet türkün kanli düğünü

Cihana seref verir yaptigimiz bu savas

El ele bütünlestik açtigimiz çigirla Hiz aldik

yildirimdan yol verdi yüce daglar Bin yillik

yolcuyuz biz yasariz bin asirla Ugruna can

vermeyen tarihi nasil anlar

Olmasin boynu bükük muhtesem tarihiniz

Vatanim olmus toprak gönül tahtim senindir

Türkün büyük atasi sensin ati izimiz Her

sabahin günesi ettigimiz yemindir

Meçhul dedigin asker Elli yasinda simdi
 Vatanin mesalesi yer gök çökse sönmez Türk
 Gök yüzünün çelengi yigit basina indi Ölüm
 olsada sonu vallah billah dönmez Türk

Akan sehit kaniyla Elli yasina erdik Gelecek
 asirlara sahit olacak Tanri Soran olursa bizi
 Altayda geçip geldik Ey NIMIT böyle sanli
 serefli tarih varan Âsik NIMET SUBASI

ELIMDE CUMHURİYET VAR

Istedigim sözü derim
 Dilimde Cumhuriyet var
 Özgürlüktür benim yerim
 Elimde Cumhuriyet var

Hainlere pek kizarim Tarihe
 destan yazarim Hür milletim
 hür gezerim Yolumda
 Cumhuriyet var

Ulu önder Türk'ü basi Yok
 Cihanda benzer esi Elliye
 ermistir yasi Yilinda
 Cumhuriyetim var

Bir ben cihana yeterim
 Uzansam göğü tutarim
 Istegim sekil satarim
 Onabimda Cumhuriyet var

Türkler vatan malim demis
 Baglamaz kolum demis
 Atam Mürsit ilim demis
 Bilimde Cumhuriyet var

Ben Mehmet'dir Türktür soyum Öz
vatanım sakir köyüm Her koyaktan
çağlar suyum Selimde
Cumhuriyetim var. Âsik Mehmet
ILLI

CUMHURİYET

Ata ulusuna yaptı bir çağrı Arınsın
düşmandan vatanın bağı Ta
Ardahandan Edirneye doğru Tapusu
vardır ej dadimizdan

Vatan için verdik biz nice canlar Koca
Türk'ü yenmek kolay sananlar İngilizler
Fransızlar, Yunanlar Çembere aldılar
her yanımızdan

Samsunda, Sivasta Kongre kurduk
Birleştik Uluşça bir karar verdik
Kazmayla kürekle cepeler yardık
Kurtardık vatani düşmanımızdan

Atam Ulusuna bir emir verdi Kadın
erkek bütün savasa girdi Kükredi
Mehmetçik vurdukça vurdu Köpek gibi
kaçtı vatanımızdan

Tanimiyorsan Türk'ü tarihe sor
Hazarda komutandır Seferde er
Vücudumuz surdur göğsümüz siper
Zerre bile kopmaz imanımızdan

Yurdum bana miras kaldı Atamdan
Candan geçer Türk geçmez vatandan
Avrupa, Asya, sor bütün dünyadan
Cihan bile titrer unvanımızdan
Âsik BIÇARE (Aliseyidi Kazancı)

TÜRK ve İSTIKLAL HARBI

Istiklâl harbinde Türk Milletinin
Kendine bir hedef seçis günüdür
Atasının yurdu zilliyetinin
Düşmandan eline geçis günüdür

Yedi devlet vatanini almışken
Danışmadan taksim edip bölmüşken
Saltanat yıkılıp esir olmuşken
Hürriyet bayrağı açis günüdür

İbret aldık Alparslandan, Oguzdan At
kosturduk Küheylardan, Yağızdan
Yediden yetmise hep bir ağızdan
Kurtulus andini içis günüdür

Girmeden cihanla sulha, barisa
Düşmani kovmaya girdik yarısa
Kaninin düstüğü her bir karisa
Özgürlük tohumu saçis günüdür

Öğren tarihinden, akli yetenden
Kaldırda sor sanla şehit yatandan
Kahpe düşmanların Ana Vatandan
Böğründen yaralı kaçis günüdür

Topu teslim aldı bıçaklarımız
Bıçaksız dövüştü koçaklarımız
İmanla göklerde uçaklarımız Al
bayrak altında uçuş günüdür

Ordumuzdan Asker, sifilden çete
Görüste vardılar aynı niyete Atamız
eliyle Cumhuriyete Seref kordelasi
biçis günüdür

FEYMÂNÎ'yim söz ettirmem ardimdan
Bütün dünya ders almıştır ordumdan
Kahpe dsmanların Ana Yurdumdan
lsn yüklenip gçs günüdür Âsık
Osman FEYMÂNÎ

GÜZEL YURDUM

Kim yan bakar benim güzel yurduma
Gz koyan dsmstr canı derdine
Alçak dsman kaçar bakmaz ardına
Ellinci yıl sevinç dolu iimiz

Mehmetçik aldı kürek kazmayı Türk
ocuęu bilir dsman ezmeyi çekti
ayagina kanlı çizmeyi Ellinci yıl
sevinç dolu iimiz

Yurdum konca gldr deyemez yadlar
Toplanmış ozanlar bayramı kutlar
Hani Akdeniz'de bogulan itler Ellinci
yıl sevinç dolu iimiz

Atam sen olsaydın çıksa canımız
Egriligi kabul etmez dinimiz
Saim bitmez ama bitsin konumuz
Ellinci yıl sevinç dolu iimiz.
Âsık Saim ÖZDAL

CUMHURİYETİN 50.YIL SIIRI

Elli sene evel ekim ayında
Bu gizli sirlara erdi Cumhuriyetim.
Idareyi hilafeti kaldirdi
Ruhumuza gönlümüze girdi Cumhuriyetim

Lâikçi inkilâpçi halkçi devletçi Özgürlük
isigi hür milliyetçi Sanli Türk ulusu
Cumhuriyetçi Bize kudret küvet verdi
Cumhuriyetim.

Sesimi duyursam dag ile tasa
Sanmayin idalim deyildir bosa Su
Anadoluyu hep bastan basa Bir günes
gibi sardi Cumhuriyetim

Idareyi padisahlar yapardi
Onlar ise yanlis yola sapardi
Esaretin zincirini kopardi
Kükreyip arslan gibi kirdi Cumhuriyetim

Hürriyet günesi dogdu bu yurda
Esitlik özgürlük verdi her ferde Su
Anadoluda bütün her yerde Dinç ve
güçlü durdu Cumhuriyetim.

Mahmut TASKAYA'yim gönlümüz costu
Günesimiz dogdu yildizlar asti Kadin
erkek özgürlüğe kavustu Yaramizi birer
birer sardi Cumhuriyetim. Âsik Mahmut
TASKAYA

CUMHURİYET

Cumhuriyet degdi elli yasina Altı
yüz ay olan, yıllar bizimdir İthalati
yüzde doksan önledik. Elde
kullanılan mallar bizimdir.

Neler yaptik zorunluklar fet ettik
Yeni bir Türkiye biz icat ettik. Elli
yilda merhaleler kat ettik. Hedefe
ulasan yollar bizimdir.

Cumhuriyet bize sagladi çok kâr
Milli suurlarda ettik intisar. Bu
intizam ilelebet payidar Onu
koruyacak kollar bizimdir.

Indirdik bu yurda günes'i ay'i
Kirildi engelin oku ve yayi.
Endüstri alanda aldik dev payi
Altunlar akçalar pullar bizimdir.

Bunda birlik beraberlik saf niyet
Esit haklar geldi kalkti keyfiyet.
Gençlige emanet bu Cumhuriyet
El üstünde tutan eller bizimdir.

Cumhuriyet idaresin getirdik Al
bayragin gölgesinde oturduk.
Devrimler yaparak çok is bitirdik.
Huzur bahçesinde güller bizimdir.

Özbahar'im gezdi dört bir ciheti
Ehli Cumhuriyet iyi niyeti Methü
sena için Cumhuriyeti. Aciz naçiz
kalan teller bizimdir. Âsik
Mustafa ÖZBAHAR

UYANIK OL

Uyanik ol Türk çocuğu Ne
demisti Atan senin
Namusundan daha üstün
Yasadigin vatan senin

Al silâhin fisek kusan Budur
bugün sana düşen Cepheden
cepheye kosan Sehit olup
yatan senin

Vazifen var yoktur yatmak
Atanın sözünü tutmak
Türklüğünü ispat etmek
Siarindir zaten senin

DELIOGLU'm bunu yazan
Saza yeni verdi düzen Vatan
için ölür ozan Fatihlerdir öten
senin

Âsik DELIOGLU (Hazim Demirci)

ATATÜRK'E

Dünya harap olmadıkça Büyük
Atam sen yasarsın Türk Milleti
ölmedikçe Büyük Atam sen
yasarsın

Kaybolmayan Tarihlerde Ismin
yazılı her yerde Sana bağlı
gönüllerde Büyük atam sen
yasarsın

Her hatıran yanımızda
Şöhretlerde sanımızda
Damardaki kanımızda
Büyük Atam sen yasarsın

Her insan Atatürk olmaz
Dünyadan gidenler gelmez
Yigit ölse nami ölmez Büyük
Atam sen yasarsın

Gelmis geçmiş asrimizde Türk
dogmusuz aslimizde Yillar
sonra neslimizde Büyük Atam
sen yasarsın

Sazimizda telimizde Kalem
tutan elimizde Agzimizda
dilimizde Büyük Atam sen
yasarsın

Hacim der her ferdimizde
Sifil asker ordumuzda
Vatanımız yurdumuzda
Büyük Atam sen yasarsın
Hacı KARAKILÇIK

BÜYÜK MİLLETİM

Müteessir olma büyük milletim
Bu günler mazide kalacak bir gün
Simdi sana geri kalmis diyenler
Sözlerine pisman olacak bir gün

Elbet seni sevmez haça tapanlar
Tarihten geçmisten hisse kapanlar
Ambargo koyanlar baski yapanlar
Kendi hatasini bilecek bir gün

Ko olsun düşmanda dolu hazneler
Onlar zengin olsun bizde muzaffer
Her savasta sana gülen o zafer
Ekonomide de gülecek bir gün

Yavas yavas bak gör daha nolacak
Küçük büyüyecek büyük ölecek
Bugün fakir yarin zengin olacak
Seninde hazinen dolacak bir gün

Siçrama devrendir senin bu günler
Hazirliktan sonra gelir düğünler
Cihan titrettigin o sanli günler
Tarih tekerrürdür gelecek bir gün

Yine olacaksın büyük cihangir Sana
 bas egecek kirallar bir bir Çok
 Fransızlar düşecek esir Senden imdat
 talep kilacak bir gün

Yeterki olalım dirlik içinde Her
 müskül hal olur birlik içinde Âsik
 Halil derki hürlük içinde Her dost
 dermanın bulacak bir gün
 Âsik Halil KARABULUT

MEÇHUL ASKER ELLI YAS

Bayragimin altında hürriyet mesalendir Can
 verki hasre kadar senin için sönmesin Mübarek
 olsun bu yas yıkılmayan kalendir Otur ey
 meçhul asker namert sana gülmesin

Senin gölgenden başka bir vatan bulamadım Bir
 kalem yok böyle bir tarihi tekrar yazsın
 Kanimdan başka kefen bulupta saramadım
 İstesem başka tarih şükür sen bana varsın

Gurur ile parlansın alnın her gün safakta
 Malazgirt'te yazılan şerefli destan için Ey
 ölmeyi seven Türk maksut değil uzakta Elli
 yasin ruhuyla göksüme basıp geçip

Erittik demir dağı yol verdi Altay bize Yazmak
 için son çağı gökleri olsun masamız Tarih
 güneşi doğmuş Samsun'dan Akdeniz'e Ölüp
 tekrar dirilmek ey Türk ana yasamız

Duvaklanmış geline benzettim tarih seni Elli
 yasin destanı söyle nasıl okusun Güvenle
 kanatlanıp seyrettim tarih seni Tarih nasıl
 yazılır bilmeyen bize sorsun

Âsik Nimet SUBASI

TÜRKLÜGÜN DESTANI

Türk çocuğu, budur sana hitabim: Seni
yoktan Yaratan'dan örnek al. İkrâ diyor,
oku benim kitabım, Oku, öğren, sen
Kur'an'dan örnek al.

O, kahraman ecdadin'dan Atan'dan
Tarih boyu kan dökülen Vatandan
Cephede kefensiz şehit yatandan,
Vatana can veren candan örnek al.

Sene binyetmisbir, mevsim de yazdı Atı
kirdi, elbisesi beyazdı, Gün: Cumaydı
kildirdiği namazdı Malazgirt'te;
Alparslan'dan örnek al.

Edirne'de büyük toplar döktüren,
Öksüzlerle İstanbul'a çektiren Koca
Bizans surlarına yıktiran, Fatih Sultan
Mehmet Han'dan örnek al.

Bizim idi Acemistan, Gürcistan,
Bulgaristan, Yunanistan, Türkistan,
Türklüğü eyleyen dillere destan, Sen
Kanuni Süleyman'dan örnek al.

Kirim, Kafkas, Varna, ile Çaldıran,
Cephelerden cephelere saldıran,
Türk'ün şeref bayragını kaldıran;
Yavuz Selim kahramandan örnek al.

Altaylar'dan Viyana'yi kusatan
Dünya nizamını kurup, yasatan,
Plevne'den Gazi Osman Paşa'dan,
Tarihe bak su destandan örnek al.

Aynı irksin, aynı kansin, aynı soy, Aynı
dilden, aynı dinden, aynı, aynı boy, Gel
oglum, elini vicdanına koy, Ulubat'li er
Hasan'dan örnek al

Yilmadan döğüsen dört bir cephede
İstiklâl harbinde Kocatepe'de Türk
çocugu hiç kalmadan süphede Atam
gibi kumandandan örnek al.

Ben bir Türk'üm Türk'tür benim ecdadım.
Ülküm'ün yoluna ölmek muradım, Ben, beni
Vatan'a kurban adadım Abdülvahap
Kocaman'dan örnek al.

Âsik Abdülvahap KOCAMAN